

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Zendingsgemeente Guayaquil, Ecuador

02/06/2022
jaargang 100

nr **35**

De gemeente El Amparo (de Toevlucht) in Guayaquil is in 1995 ontstaan toen Zending Gereformeerde Gemeenten (ZGG) met zendingswerk begon in Ecuador. Vrij kort daarna kon een stukje grond worden gekocht waarop een kerk is gebouwd. In 2019 moest het kerkgebouw grondig worden gerenoveerd. Op 13 februari 2022 is de gemeente geïnstitueerd en zijn twee ouderlingen en een diaken verkozen. Ook werd ds. Jorge Chancay

bevestigd als predikant. Momenteel heeft de gemeente 36 leden. Gemiddeld bezoeken zo'n 60 tot 70 leden en bezoekers de diensten en zijn er ook ongeveer 60 kinderen en jongeren aanwezig.

De gemeente El Amparo is gevestigd in een woonwijk die niet al te goed bekend staat in Guayaquil. Het is een zegen dat juist in deze wijk het Evangelie mag klinken en mensen door Gods Geest in het hart worden geraakt.

Het uitgieten van de Heilige Geest

In het eerste gedeelte van het boek Joël roept hij het volk hartelijk op tot verootmoediging. Dat is ook nu voor ons allen nuttig om ter harte te nemen.

En daarna zal het geschieden dat Ik Mijn Geest zal uitgieten over alle vlees, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen, uw jongelingen zullen gezichten zien.

Joël 2:28

ds. J. van Laar,
Barneveld

Toen waren in de omstandigheden de daden des Heeren te merken. Dat is ook nu in alles merkbaar. Die omstandigheden wezen op de vijandelijke legermachten. Zo worden wij ook bepaald bij de vijandschap die wij door onze zonden hebben aangebracht tegenover een goeddoend God. En daar wijst ook het tweede gedeelte van het boek Joël op. Er staat in de tekst: 'En daarna zal het geschieden...' Er zal dus een vervolg komen. Daar wordt in vers 23 op gewezen: 'Want Hij zal u geven dien Leraar ter gerechtigheid'. Dat betekent volgens de kanttekening: 'Hij zal u zekerlijk geven den beloofden Messias Jezus Christus, de hoogste Profeet en Herder van de zielen, Die uitwendig zal leren door het Woord van het Evangelie, en inwendig door Zijn Geest, krachtig werkende het rechtvaardigmakende geloof in Hem, Die alleen onze Gerechtigheid is voor God'. Joël zegt: 'En daarna...' Dat is na de komst en verschijning van

de Messias in het vlees. Hij is niet alleen gekomen op aarde om Mens te worden, maar Hij kwam om te lijden en sterven. Zo heeft Hij volkomen betaald aan het eisend recht van God. Op de Paasmorgen is Hij opgewekt uit de dood en is Hij verschenen aan Zijn kinderen. En dan 'zal het geschieden dat Ik Mijn Geest zal uitgieten'. Het is de HEERE God, de getrouwe Verbondsgod, Die de Heilige Geest beloofd heeft. Die zekerheid van 'Ik zal' heeft zijn grond in het eeuwig welbehagen.

Grote overvloedigheid

Nu staan wij voor het Pinksterfeit. Het wijst ons op het volbrachte werk van Christus, dat toegepast zal worden door de Heilige Geest. Dat wordt ons in de tekst ook aangewezen: 'Uitgieten over alle vlees'. Uitgieten ziet op de grote overvloedigheid van Christus' werk. Jesaja heeft dat ook geprofeteerd: 'Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen'. 'Over alle vlees', dat is: alle soorten van mensen in alle tijden en plaatsen. Het zal niet alleen zijn voor de Joden, want op de Pinksterdag is de middelmuur des afscheidsels weggenomen en dat Evangeliewoord zal doorgaan tot aan het uiterste einde van de aarde. 'En uw zonen en uw dochters zullen profeteren', zegt Joël. Dat betekent dat zij de verborgenheden van het heilig Evangelie door de werking van de Heilige Geest zullen verstaan en uitleggen. Dit wijst ons in de eerste plaats op onze verlorenheid. Eenmaal verstond de mens met zijn recht geschapen kennis het doel waartoe de mens op de aarde gesteld was. Door de diepe val, waarin de mens moed- en vrijwillig van God weggelopen is, zijn we dat kwijtgeraakt. Daardoor zijn het verborgenheden voor ons mensen geworden. Wij die waardig zijn om voor eeuwig buitengesloten te worden, horen hier in het Evangelie dat er een mogelijkheid is om weer hersteld te worden in het rechte beeld Gods. En daar is één grond voor. Dat is de grond van het genadeverbond van een drie-enig God. Christus heeft Zich van eeuwigheid gegeven om de menselijke natuur te gaan aannemen, om een gevallen mens in alles gelijk te worden, uitgenomen de zonde. Hij deed dat in de eerste plaats tot eer van Zijn Vader, maar ook tot zaligheid voor al de uitverkorenen.

Tot grote verwondering

Als we dan op de Pinksterdag mogen gedenken dat de Heilige Geest is

In dit nummer

2 Het uitgieten van de Heilige Geest

5 Pinksteren: De belijdenis van de Heilige Geest

24 De Laatste, als Persoon gekend

- 3** Het gekrookte riet [22]
- 4** Pinksteren: De volle hand
- 6** Serie: De Geest van Pinksteren in Romeinen 8 [2]
- 7** Pinksteren: Liefde voor de zending
- 8** Serie: Het lezen van de oudvaders [3]
- 9** Serie: De strijdende Kerk [2]
- 10** Een stem uit het verleden
- 10** Studiedag Theologische School
- 12** Commentaar: Toch vrijgesproken
- 13** Onderwijs: De visie van de lesboeken
- 14** Boekennieuws
- 15** Kerknieuws
- 15** Berichten
- 16** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

uitgestort en dat op één dag drieduizend zielen tot God bekeerd mochten worden, zou ons dat toch tot grote verwondering maar ook tot grote aansporing moeten zetten: Heere, wat moet ik doen om zalig te worden? U heeft het ons in Uw eigen Woord laten beschrijven dat er onder de jonge mensen zullen zijn die Uw genade gaan leren verstaan en daarover gaan getuigen. Zou dat ook mijn deel mogen zijn? Is dat jullie vraag al geworden, jonge mensen? Nu is het nog genadetijd. Ook staat er: de ouden 'zullen dromen dromen'. Dat wijst op de tijd van het Oude Testament van dromen en visioenen. Ouderen, is dat uw uitzien al geworden? 'En uw jongelingen gezichten zien', dat wijst op vergezichten door het geloof. Er zullen dus mensen zijn uit alle geslachten en volken tot in het laatste nageslacht

Heeft het werk of de Persoon van de Heilige Geest al waarde gekregen voor ons?

die genade zullen ontvangen en daarvan zullen gaan getuigen. Als dat werk van Gods Geest begint in het hart, gaan we verstaan door het geloof waar wij onszelf gebracht hebben. Diezelfde Geest zal steeds weer met dat ontdekkende licht moeten komen om zo van stap tot stap dat volk te leiden in de verborgenheden van de Godzaligheid. En dat volk zal ook steeds weer, maar ook meer en meer ontdekt worden aan hun blindheid en dwaasheid. Voor hen wordt het een steeds groter wonder dat God in Christus door de Heilige Geest voor zulke mensen een weg heeft uitgedacht en uitgewerkt.

Nader onderwijs

De Heilige Geest is uitgestort op de Pinksterdag. Daardoor werden en worden mensen wedergeboren door Zijn kracht. Voor de discipelen mocht de Heilige Geest komen, opdat Hij zou gaan wonen in hun hart als Persoon, om verzoend te mogen worden met een drie-enig God. Heeft het werk, of de Persoon van de Heilige Geest al waarde gekregen voor ons? Mogen we dat niet ontkennen? Smeek dan om nader onderwijs, want in dat wonder raakt een mens nooit uitgeleerd en ook nooit uitgewonderd. Dat het in de dag der dagen niet tegen ons zou getuigen, maar dat wij getuigen mogen zijn van Zijn genade persoonlijk aan ons geschonken. ✚

Het gekrookte riet [22]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

DERDE PREDIKATIE

- We zeiden: al lijkt een rokende lemmet bijna uitgebrand te zijn, er is toch nog vuur. Wat voor vuur? Bij voorbeeld klachten over hun verdorvenheden (Rom. 7:14). Hoe ben ik zo vleselijk, verkocht onder de zonde! En wat nog meer? Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam der zonde en des doods (vers 24). Er is niet alleen een vuur van klachten, maar ook een vuur van heilige begeerten, en van worstelen met God zoals Jakob.
2. Een rokende lemmet geeft niet alleen rook, maar ook warmte. U ziet nooit een rokend lemmetje, of u zult er warmte kunnen voelen. Hoe klein iemand in de genade ook is, u zult er warmte vinden. Ze hebben liefde tot God en ontferming over hun naasten. Ze hebben zo'n liefde voor Gods Naam en zaak en kinderen. Ze kunnen zeggen zoals de Emmaüsgangers: 'En was ons hart niet brandende in ons, als Hij met ons over de weg ging, en tot ons sprak, en ons de Schriften opende?' (Luk. 24:32).
 3. Een rokend lemmetje toont niet alleen dat daar rook en warmte is, maar er is werkelijk vuur. Men zegt: 'Het vuur is uit', maar daar komt weer rook en toch een vlammetje. Zo is het hier ook. Ga naar de allerzwaksten in de genade, u zult ergens nog een lichtje vinden, hun oprechtheid, hun nederigheid, hun zuchten over hun verdorvenheden, de tranen die langs hun wangen lopen. Ja, soms zeggen de sterken wel met een kloppend gemoed van hen: 'Ik ben niet zo als die kleinen, ik heb die voorzichtigheid en die oprechtheid niet, en die weekheid niet!..'
 4. Een lemmet bestaat uit verscheidene draden. Zo zijn die geestelijke, rokende lemmetjes ook. Ze stichten en verwarmen elkaar. De ene zegt eens: 'Gij hebt genade', en de ander zegt: 'Zou dit wel kunnen zijn, als iemand geen genade had?' Ze stichten elkaar meer dan de sterken. Wilt u het eens zien in een paar mensen? Zie op de Emmaüsgangers. Ze waren zo benauwd, maar gaan buiten de stad en sterken en stichten elkaar (Luk. 24).
 5. Och armen! Een rokend lemmetje, u kunt het zo gemakkelijk uitblussen. Neem maar een blusvaatje, u kunt het zo uitblussen. Als u ze wat hard en meesterachtig behandelt, u slaat ze meteen tegen de grond. Maar zet er zulke blusvaatjes toch niet op. Paulus zegt: 'Wilt u dan uw broeder, voor welken de Heere gestorven is, door uw meesterachtigheid doen verloren gaan?' (naar 1 Kor. 8:11). U moet er eens mee schreien, u moet er medelijden mee hebben. Bent u zelf opgericht, u moet hen ook zoeken op te richten (Rom. 14). Blust de Heere die rokende lemmetjes uit? Neen. Hoe gemakkelijk was het om het vuurtje bij Thomas, dat rokende lemmet, uit te krijgen? Als de Heere Zich niet aan hem had willen tonen, zou zijn geloof hebben opgehouden.

Uit:

*'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).*

(wordt vervolgd)

De volle hand

De vijf heilsfeiten willen we eens met elkaar vergelijken. Pinksteren is het vijfde heilsfeit, zoals de duim de hand vol maakt. Zonder de duim wordt er wezenlijk wat gemist. Om het ook voor onze jongeren duidelijk te maken, blijven we bij de vergelijking met onze hand.

v. A.

Pinksteren is het vijfde heilsfeit, zoals de duim de hand vol maakt.

We gaan eerst de eerste vier heilsfeiten langs, dus achter-eenvolgens Kerst, Goede Vrijdag, Pasen en Hemelvaart. We beginnen bij de eerste vinger, de pink, het prille begin van de geboorte van het Kind uit de maagd Maria. De Vader Die Zijn Zoon (over)geeft en zendt naar de aarde. De Zoon Die Zichzelf wil vernederen in de gestalte van een dienstknecht.

Dan het tweede heilsfeit - de ringvinger - het feit van Goede Vrijdag, waarbij de Vader blijft eisen tot in de dood. De Zoon geeft Zich over, tot in de vervloekte kruisdood. Hij wordt tot zonde gemaakt, is zelfs een vloek geworden.

We tellen verder op onze vingers, en komen bij de derde, de middelste vinger. Dat is het hoogtepunt van Pasen: 'Ja, wat meer is, Die ook opgewekt is'. Pasen als de aanvaarding van het offer en van 'het is volbracht'. Aan Vaders gerechtigheid is volkomen voldaan.

De vierde, de wijsvinger, wijst naar de ereplaats in de hemel, als noodzakelijk vervolg op de verhoging van Pasen. Veertig dagen na de opstanding van de Zoon en de opwekking door de Vader worden we naar Boven geweest. In Zijn glorievolle hemelvaart vaart Hij op in eigen kracht en wordt opgenomen door Vaders kracht. Deze vier heilsfeiten hangen ten nauwste met elkaar samen.

Vijf vingers

Maar vier is geen vijf. Vier vingers is geen hand vol. Als we naar onze hand kijken, zien we dat de duim op een aparte plaats aan de hand is bevestigd. De duim vormt een wonderlijke aanvulling en is toch een eenheid met de andere vier vingers. Hij is anders, toch zijn ze één. Zonder de duim is de hand niet vol. Wat blijkt de duim ook noodzakelijk, om te schrijven en iets goed vast te houden. Met de duim kun je ook gemakkelijk bij de pink komen, bij alle vier

de vingers trouwens, één voor één. Om dit beeld van de volle hand nu verder te gebruiken bij de vergelijking van de heilsfeiten: hoe komt een zondaar bij de kribbe? Ofwel, hoe wordt het Kerst in het hart? Alleen door de Heilige Geest, anders nooit. Hoe komt hij bij het kruis? Ofwel, hoe mag een zondaar delen in het offer van Goede Vrijdag? Door de Heilige Geest. Hoe komt hij bij het lege graf? Hoe deelt hij in de Paasvrede en de Paasvreugde? Door de Heilige Geest. Hoe zoekt hij de dingen die Boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods? Alleen door de Heilige Geest. Deze derde Persoon en Zijn werking zijn absoluut noodzakelijk. Zo is het vijfde heilsfeit onmisbaar voor de noodzakelijke toepassing in ons hart en leven. Voor de verheerlijking van Gods soevereine genade in Christus Jezus blijkt de Geest onmisbaar.

Voltooien

Vandaar dat dit vijfde heilsfeit het genadewerk van de Vader en de Zoon 'vol' maakt, voltooit. Pinksteren is de dag van de uitstorting van de Heilige Geest. Een enig feit, net als de andere vier. Er gebeurt een onomkeerbaar iets. Hoewel Pinksteren in een speciale verhouding staat tot de andere heilsfeiten is het nu totaal anders dan daarvoor. Die vier eerdere heilsfeiten moesten noodzakelijk voorafgaan. Zoals er bij de geboorte van de Zaligmaker iets gebeurde wat er daarvoor niet was, iets wat nooit meer ongedaan gemaakt kon worden: de vleeswording van het Woord, zo was het ook met Goede Vrijdag: 'Het is volbracht'. En met Pasen: 'Het is aanvaard'. En met Hemelvaart: 'de plaats van eering ingenomen'. Maar met Pinksteren is dat alles evenzeer waar! Wat is dan het unieke van het Pinksterfeit? Dat de Heilige Geest op grond van de verdienste en voorbede van Christus door de Vader uitgestort is om in de Kerk te blijven wonen. Hij werkte daarvoor ook, maar zó dichtbij is Hij eerder nooit geweest. En Hij zorgt voor de rijke verheerlijking van de Vader en van de Zoon op een manier als nooit tevoren. De Godsopenbaring vóór Pinksteren is nooit zo rijk geweest als ná de Pinksterdag. Deze openbaring van de Vader, in de Zoon, door de Geest zal ook nooit rijker en voller (kunnen) worden dan sinds Pinksteren. Zo onuitsprekelijk vol! Vandaar de uitdrukking dat de Geest is 'uitgestort', alsof het een waterstroom is die van bovenaf krachtig vloeit. Bij de Heere is geen tekort. Nu nog de dringende vraag: zijn we dorstig naar deze waterstroom? Met een hart en in een land dor en mat, zonder water. En is ons vat leeg?

Twaalf artikelen, artikel 8: 'Ik geloof in de Heilige Geest'.

Geloofsbelijdenis van Nicéa: 'En in de Heilige Geest, Die Heere is en levend maakt, Die van de Vader en de Zoon uitgaat, Die te zamen met de Vader en de Zoon aangebeden en verheerlijkt wordt, Die gesproken heeft door de profeten.'

De belijdenis van de Heilige Geest

Wanneer we artikel 8 uit de Apostolische Geloofsbelijdenis leggen naast het vergelijkbare artikel in de belijdenis van Nicéa, dan is duidelijk dat het laatste aanmerkelijk langer is. En een uitvoeriger formulering in de geloofsbelijdenis wil zeggen dat de beleden zaak aangevochten werd, dat die zaak verduidelijking nodig had. Het gaat over de Heilige Geest.

v. A.

De eerste versie van Nicéa eindigt nog slechts met: 'Ik geloof in de Heilige Geest'. De artikelen 9 tot en met 12, over de kerk, de weldaden in dit leven en na dit leven, ontbreken. Hoewel dat wel zaken zijn die tot het werk van de Geest gerekend moeten worden. Door de toenmalige dwalingen van Arius en anderen werd de Godheid en het werk van Gods Geest miskend. De Heilige Geest werd slechts erkend als een onpersoonlijke Goddelijke kracht. Zoals vaker in de kerkgeschiedenis werd de kerk gedwongen zich duidelijker op grond van de Schrift uit te spreken. Zo ontstond bij Nicéa de belijdenis van de Heilige Geest. We onderscheiden in de toevoeging bij Nicéa vijf aspecten. Ter overdenking halen we daar de vijf werkwoorden uit: Wie de Heilige Geest is, wat Hij werkt, van Wie Hij uitgaat, hoe Hij verheerlijkt wordt, hoe Hij

spreekt. Het gaat dus om Zijn wezen, Zijn werken, Zijn uitgaan, Zijn verheerlijking en Zijn spreken. Kort iets over deze vijf aspecten van de volheid van de Heilige Geest. Vanwege die volheid wordt Hij ook wel aangeduid met 'de zeven Geesten Gods', want er is in Hem een onuitputtelijke volheid. Dit blijkt uit:

Zijn wezen: Die Heere is

De opstellers van Nicéa hebben terdege aangevoeld wat er op het spel stond, zeker met betrekking tot de toepassing van het heil. Alleen GóD is het Die de zaligheid in Zijn welbehagen uitdenkt, in Zijn Zoon uitwerkt en door Zijn Geest toepast. Hier wordt het eenzijdige Godswerk beleden, vanaf het begin tot het eeuwige leven. Want het heil is uitsluitend afhankelijk van het verkiezend welbehagen van de Vader, slechts denkbaar vanwege de zoenverdiensten van de Zoon, en alleen denkbaar door de toepassing van de Heilige Geest. Het heil ligt uitsluitend in het drie-enige wezen van God: het heil uit God, door God en tot God. Bij de uitbreiding van Nicéa gaat het niet om details, maar om de praktijk van: 'Het

is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen'.

Zijn werken: Die levend maakt

Deze toepassing begint met de levendmaking. Deze oude belijdenis ziet vooral op het levensbegin in het dode zondaarshart. De Geest werkt, onderhoudt en oefent het leven, werkt de geloofsplanting en de geloofsoefening. Zonder deze Geest is er geen leven en geen geloof. De Geest werkt datgene wat onmogelijk is bij de mensen. Vandaar de roep: 'Gij Geest, kom aan en blaas in deze gedoden, opdat ze levend worden'.

Zijn uitgaan: Die van de Vader en de Zoon uitgaat

De kerk in het Westen heeft zich op dit punt duidelijk uitgesproken, ondanks het verzet vanuit de kerk in het Oosten. De Geest Die de eer van de Vader beoogt en het uit Christus neemt is God. De Geest Die van Zichzelf niet spreekt, maar in alle waarheid van de Godsopenbaring leidt, mag niet worden losgemaakt van de Zoon. Als er zielservaringen worden besproken zonder dat er plaats is voor Christus, komen we in gevaarlijke mystieke wateren. Schriftuurlijke bevinding is wezenlijk wat anders dan wonderlijke bevindelijkheden, waarin God en Christus niet centraal staan.

Zijn verheerlijking: Die tezamen met de Vader en de Zoon aangebeden en verheerlijkt wordt

De Geest krijgt dezelfde eer en is dezelfde aanbidding waard als de Vader en de Zoon. Vandaar de hartelijke bede: 'O Vader, dat Uw liefde ons blijf', o Zoon, maak ons Uw beeld gelijk, o Geest, zend Uwe troost ons neer. Drie-enig God, U zij al d' eer'.

Zijn spreken: Die gesproken heeft door de profeten

De Geest bindt Zich aan de profetische bediening in het Oude en in het Nieuwe Testament. Hij is de eerste Auteur van de Heilige Schrift. Hij ontdekt, vertroost en bemoedigt met Goddelijke kracht en werkt een hartelijke verbondenheid aan de Schriften. De juiste verhouding tussen Woord en Geest vraagt om onze waakzaamheid. We hebben ons dus te toetsen aan de drie wezenskenmerken van het Geesteswerk: hartelijke verootmoediging, gericht zijn op de ere Gods en niet buiten de Christus der Schriften kunnen. Wat zegt uw hart?

Nicéa.

Het kenmerk van een ware christen

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

In Romeinen 8:12-14 gaat het over heiligmaking. Paulus roept Gods kinderen op tot een heilige wandel voor Gods aangezicht.

Die wandel is ten diepste een liefdesschuld (vers 12). Een christen moet niet toegeven aan het vlees, maar strijden op leven en dood (vers 13). Tegelijk is deze heiligmaking een bewijs van het kinschap Gods (vers 14). Over dat laatste gaat het in dit artikel. 'Want zovelen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods'.

Het woord 'want' staat er niet zomaar. Het wijst terug naar het voorafgaande, waarin gesproken is over het doden van het vlees. In dit doden van de oude mens komt tot uiting dat iemand door de Geest van God geleid wordt. Dat laatste geldt immers niet van iedereen. De apostel zegt: 'zovelen als... die zijn kinderen Gods'. Die allen en die alleen! Het komt erop aan dat we door die Geest geleid worden en ons door die Geest laten leiden. Zelfs van de meest deugdzaamheid geldt dat niet. Een mens van nature laat zich leiden door lagere of hogere begeerten, maar nooit wordt hij geleid door Gods Geest. Het geldt evenmin van een nabijkomend christen. Alleen Gods ware volk wordt geleid door de Heilige Geest in Zijn bijzondere werking. Zoals de Israëlieten op hun woestijnreis werden geleid door de wolk- en vuurkolom, zo worden zij geleid, beschermd, gekastijd en terechtgewezen door de Heilige Geest.

Verdorven aard

Wat gebeurt er als iemand geleid wordt

door die Geest? Dan zal hij in Zijn kracht gaan strijden tegen zijn verdorven aard. Dat is hier het belangrijke punt, de proef op de som. Er is uiteraard meer te noemen. Die Geest verlicht het verstand, opent het hart, buigt de wil en regelt de hartstochten. Hij geeft Godskennis, zelfkennis en Christuskennis. Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, en verheerlijkt Christus (Joh. 16:8-15). Hij doet ons onze doemwaardigheid kennen en snijdt ons af van alle levensgronden, maar Hij verenigt ons ook met de Heere Jezus door een geschonken geloof. Hij brengt tot het Woord (het middel), brengt in het Woord tot Christus (de Middelaar) en door de Middelaar tot God (Zijn zalige gemeenschap). In de context van Romeinen 8:14 ligt echter de nadruk op de heiligmaking en de dagelijkse bekering als een voortgaand proces. Laten we proberen dit wat dichterbij te brengen.

Diepere ontdekking

De Geest van Pinksteren brengt tot diepere ontdekking aan de plaag van het hart. Het is: minder zonden doen, maar groter zondaar worden (zie 1 Kor. 15:9, Efeze 3:8 en 1 Tim. 1:15). Hoe dichter bij het licht, hoe meer vuil er gezien wordt. Hoor Paulus maar eens klagen aan het slot van Romeinen 7!

De Geest van Pinksteren geeft echter ook meer zicht op de Persoon en het werk van Christus. Hij doet de zonden niet alleen zien in het licht van Gods wet, maar ook in de wonden van Christus. Hij werkt een verlangen om de Zaligmaker beter te leren kennen en Hem hartelijker te beminnen. Hij doet treuren over alle lautheid en halfheid.

Wat doet die Geest van Pinksteren nog meer? Hij ontsteekt een innige begeerte om te leven tot Gods eer (Matth. 5:16), ook

Wat doet de Geest van Pinksteren nog meer? Hij ontsteekt een innige begeerte om te leven tot Gods eer.

al brengt een mens er zo bitter weinig van terecht. Hij doet hongeren en dorsten naar de gerechtigheid (Matth. 5:6) en streven naar de volmaaktheid (Matth. 5:48). De Heilige Geest spoort ware christenen ertoe aan om meer gespeend te worden van deze tegenwoordige wereld en te leven als een afgezonderd volk; ja, om uit te zien naar de dag van Jezus' wederkomst, die dag waarop Gods Koninkrijk zal doorbreken in al zijn heerlijkheid en luister. En om niet meer te noemen: de Pinkstergeest leidt tot een biddend leven, dicht bij de Heere, in de overdenking van Zijn Woord.

Het kinschap Gods

Wie zó leven - met alle gebrek - wie zó geleid worden, 'die zijn kinderen Gods'. Zij kunnen dikwijls vrezen, maar zij hoeven niet te vrezen. Zij zijn aangenomen tot kind - wat een wonder! - en zij ontvangen ook de natuur van een kind. In hun wandel door de Geest ligt een bewijs van het kinschap Gods.

Kom, leggen we ons leven daar eens naast!

(wordt vervolgd)

Liefde voor de zending

ds. G.W.S. Mulder,
voorzitter
deputaatschap
zending

Inmiddels treft u al verschillende weken op de voorpagina van De Saambinder foto's aan van plaatsen waar Zending Gereformeerde Gemeenten op dit moment werkt. Voor onze zending hebben in de achterliggende tijd belangrijke gebeurtenissen plaatsgevonden. Dat mogen we opmerken. Ook willen we in dit artikel uw aandacht vragen voor de voortgang van het werk.

Vanaf 1962, het jaar waarin het eerste zendingsteam werd uitgezonden, mag vanuit onze gemeenten zendingswerk worden verricht. Het gaat hierbij om het verbreiden van het Evangelie en het stichten van gemeenten. Ook de apostel Paulus deed dit; hij verkondigde het Evangelie en stelde ambtsdragers aan die de gemeenten moesten leiden.

Zendingswerk is geen vrijblijvend gebeuren dat iedereen zomaar kan beginnen of beëindigen. Het is een dure plicht en opdracht aan de kerk. Het Hoofd van de Kerk zegt: 'Ga heen...!', en dan moet het lichaam volgen. Het Hoofd van de Kerk baande ook de weg toen taalbarrières wegvielen op het Pinksterfeest en het verschil tussen Jood en heiden door Hem werd weggenomen.

Zondag herdenken we de uitstorting van de Heilige Geest. Het is een goede gewoonte om met Pinksteren te collecteren voor het zendingswerk. Mag ik deze

collecte van harte in uw milddadigheid aanbevelen?

Werken in de wijngaard

Het thema van de komende zendingdag is: 'Werk heden in Mijn wijngaard'. Het is afgeleid van de woorden van de Heere Jezus in Mattheüs 21 vers 28b. Er is nog veel werk in de wijngaard. En dat werk heeft haast. Elke dag sterven honderden mensen die nog nooit van Christus hebben gehoord. Misschien zegt u, zeg jij: 'Wat kan ik daaraan doen?' Ik ben druk met mijn werk, mijn studie. Ik geef wel geld aan de zending, maar ik kan niet zelf uitgaan om mensen over de Heere te vertellen. Waarom gaan we ook zo ver weg voor zendingswerk? Dichtbij is veel te doen onder de volken in ons land. En via internet wordt toch het Evangelie over de wereld gebracht? Dat is goedkoper dan zendingswerkers met hun gezinnen weg te laten gaan!

Het was heel wat toen Paulus en Barnabas

werden uitgezonden vanuit de gemeente van Antiochië. Er was in die gemeente veel werk te doen. Antiochië was een grote stad, met volop mogelijkheden voor evangelisatiewerk. Toch besloot de gemeente om Paulus en Barnabas weg te zenden tot de heidenen. Waarom? Paulus en Barnabas moesten 'de onbereikte volkeren' vertellen over de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid.

Dringende liefde

Niet iedereen kan uitgaan naar Albanië, Cambodja, Ecuador, Guinee of een gesloten gebied. Maar is de nood van de mensen in deze landen op uw hart gebonden? Bent u erachter gekomen wat verloren gaan betekent? De zending apostel Paulus zegt: 'Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof' (2 Kor. 5:11a). En in vers 14 zegt hij: 'Want de liefde van Christus dringt ons'. Paulus is vol liefde voor onbereikte mensen. Hij zou ze allemaal wel willen bereiken, want hij weet het: zonder de kennis van Christus gaan ze verloren.

De laatste tijd mocht ZGG verschillende nieuwe werkers aannemen. We zijn er verwonderd over. De wereld staat in brand. Er woedt een pandemie, er is oorlog in Oekraïne, er wordt geleden onder droogte, honger en natuurgeweld. Alles lijkt te wankelen, maar de Heere gaat door met het verzamelen van Zijn Kerk. Ook op de zendingvelden. Op 13 februari werd in Ecuador de gemeente El Amparo geïnstituëerd en een predikant bevestigd. Een week eerder werd in de gemeente El Camino in Quevedo een Ecuadoraanse evangelist aangesteld. In Guinee werden op 27 februari zes volwassenen en een kind gedoopt. Verblijdende gebeurtenissen die ons als leden van de Gereformeerde Gemeenten mogen verootmoedigen.

Aanschouwt de landen

ZGG zoekt nog steeds zendingswerkers. De Heere zegt het Zelf: 'Heft uw ogen op en aanschouwt de landen; want zij zijn alrede wit om te oogsten' (Joh. 4:35b). Wist u dat de Heere het zaadje van liefde tot de zending vaak al op jonge leeftijd in het hart legt? Later komt Hij er dan op terug en roept Hij tot het werk in de wijngaard.

We nodigen u hartelijk uit voor de zendingdag op 18 juni in Gorinchem. Ook kinderen zijn van harte welkom! We hebben op hen gerekend. We hopen dat ook bij hen liefde voor de zending mag postvatten. Misschien mogen zij later uitgaan om te werken in Gods Koninkrijk.

Brakel en "De Redelijke Godsdienst"

J.J. Stam,
Kampen

God heeft er recht op door ieder mens gediend te worden. Dat is de boodschap van "De Redelijke Godsdienst", het hoofdwerk van Wilhelmus à Brakel.

Wilhelmus à Brakel (1635-1711) groeide op in Friesland, als zoon van ds. Theodorus à Brakel. Na een studie theologie in Leeuwarden was hij predikant in achtereenvolgens Exmorra, Stavoren, Harlingen en Leeuwarden. In 1685 nam hij een beroep aan naar Rotterdam, waar hij stond tot aan zijn dood.

In 1700 verscheen de eerste druk van "De Redelijke Godsdienst". In de eeuwen erna zou dit boek meer dan dertig keer herdrukt worden. Bovendien kwam in de zeventiende eeuw een Duitse vertaling uit, en aan het einde van de twintigste eeuw een Engelse vertaling. In 2016 verscheen bij uitgeverij De Banier een Nederlandse hertaling, waaruit in dit artikel wordt geciteerd.

"De Redelijke Godsdienst" is een uiteenzetting van de geloofsleer. Met de titel, ontleend aan Romeinen 12 vers 1, bedoelt Brakel dat God er recht op heeft door ieder mens gediend te worden. En aangezien de mens een met rede begaafd schepsel is, moet hij God dienen op redelijke wijze.

Genadeverbond

Brakel behandelt de geloofsleer vanuit het thema van het genadeverbond. Dat blijkt ook uit de ondertitel: 'In welke de goddelijke waarheden van het genadeverbond verklaard, tegenover tegenstanders verdedigd en voor het geloofsleven toegepast worden.'

De drie delen van 'De Redelijke Godsdienst' belichten het genadeverbond vanuit drie invalshoeken. Deel 1 beschrijft wat God de Zijnen in het genadeverbond schenkt. We vinden daarin onderwerpen als de ambten van Christus, het geloof, de wedergeboorte, de rechtvaardiging en de

sacramenten. De volgorde van behandeling is grotendeels die van de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Deel 2 behandelt hoe Gods kinderen in het genadeverbond leven. We lezen onder andere over de geboden, het gebed, liefde, zelfverloochening, vasten, nederigheid, volharding en geestelijke achteruitgang en groei. Deel 3 is meer historisch van aard. Brakel gaat daarin in op de verschillende bedelingen van het genadeverbond onder het Oude en Nieuwe Testament én daarna. Wat dat laatste betreft geeft Brakel een uitleg van het boek Openbaring, dat hij beschouwt als een nauwkeurige voorzegging van het verloop van de geschiedenis tussen Pinksteren en de wederkomst.

Toepassing

Wat maakt dat het boek de eeuwen door geliefd bleef? Met name de hierboven genoemde woorden 'voor het geloofsleven toegepast' verdienen onze aandacht. Er waren immers wel meer theologen die een dogmatiek schreven. Dikwijls echter ging hun werk het denkniveau van het gewone gemeentelid te boven. Hun grondigheid stond al snel op gespannen voet met de toegankelijkheid voor een breed publiek.

De kracht van Brakel is dat hij de geloofsleer weet te verbinden met het geloofsleven. Als voorbeeld noem ik de toepassing bij het hoofdstuk waarin hij het genadeverbond introduceert (deel 1, hoofdstuk 16). Hij maakt daarin een toepassing voor onbekeerden en een toepassing voor gelovigen. Voor onbekeerden noemt hij zes oorzaken waarom het genadeverbond in hun ogen niet aantrekkelijk is: onkunde, ongeloof, luiheid, aardse beslommeringen, vleselijke verlangens en een verkeerde voorstelling van zaken.

Vervolgens geeft hij vier argumenten waarom onbekeerden alsnog met God in het verbond moeten treden: buiten het verbond is God een vertoornd God, in het verbond is alle zaligheid te vinden, God nodigt ons hartelijk en God zal niemand wegsturen die in Christus tot Hem de toevlucht neemt. Gelovigen houdt hij vijf raadgevingen voor: Zij moeten zich verblijden, de omgang met God beoefenen, in overeenstemming met het Evangelie leven, in vrede omgaan met medebondelingen en God de eer geven van hun zaligheid.

Grote waarde

De grote waarde van "De Redelijke Godsdienst" ligt mijns inziens in de hoofdstukken over roeping, wedergeboorte, geloof en rechtvaardiging. Inzichtgevend is bijvoorbeeld Brakels beschrijving van de verschillende manieren waarop de wedergeboorte plaatsvindt: die kan gepaard gaan met grote verschrikkingen, maar zich ook op lieflijke en evangelische wijze voltrekken. Opmerkelijk genoeg noemt hij degenen die geestelijk gezien geen grote droefheid en geen grote blijdschap kennen 'de meest bestendige en vaste gelovigen'. En: de manier waarop God meestal in mensen werkt, is 'allengskens': droefheid, blijdschap, strijd, overwinning, ongeloof en geloof wisselen elkaar daarbij voortdurend af.

In het hoofdstuk over het geloof beschrijft Brakel helder hoe een zondaar vrijmoedigheid ontvangt om Christus aan te nemen op grond van de aanbidding in het Evangelie. Tegelijk maakt hij ook het verschil tussen het tijdgeloof en het ware geloof duidelijk. En om niet meer te noemen: de rechtvaardiging ziet Brakel als Gods uitspraak over een zondaar, die iedere keer herhaald wordt als een zondaar het geloof beoefent. Het is de Heilige Geest Die deze uitspraak afkondigt in de vierschaar van het geweten. En zoals bij een rechtszaak een hardhorende evengoed vrijgesproken wordt als iemand met een scherp gehoor, zo wordt een zwakgelovige evengoed gerechtvaardigd als een sterkgelovige. Waar we bijvoorbeeld bij de behandeling van de Tien Geboden merken dat we met een schrijver van vroeger te maken hebben, weten de hoofdstukken over de heilsorde de eeuwen te overstijgen.

De CGO biedt een cursus aan over dit boek. Meer informatie: www.cgo.nu/toerusting

(wordt vervolgd)

Driedelige serie over de doodsvijanden van de Kerk:

- De duivel
- **De wereld**
- Het eigen vlees

In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen.

Johannes 16:33b

Verdrukking in de wereld

Bent u geschrokken van de soms felle reacties van de wereld in het begin van de coronapandemie? Even kwam de vijandschap tegen het christendom openbaar.

ds. M.H. Schot,
Hendrik-Ido-Ambacht

In steeds grotere delen van onze samenleving komt die vijandschap naar buiten. Dan hebben we het nog niet over de onrust rond thema's als zondagsopenstelling van winkels en vrijheid rondom abortus en euthanasie. En zou vrees ons niet moeten vervullen als we de toenemende intolerantie van de genderlobby bezien? Zeker in het licht van de ontwikkelingen in China, waar de overheid steeds meer controle en repressie toepast? Dit moet ons allemaal niet verbazen, want de Heere Jezus heeft het Zelf gezegd: 'In de wereld zult gij verdrukking hebben'. Het zal uitlopen op een vervolging die zijn weerga niet kent.

Waarom is die haat van de wereld tegen het christendom er eigenlijk? Aan de

buitenkant bezien lijken er verschillende redenen. Er zijn landen waar men een eenheid wil bevorderen en waar daarom maar één godsdienst is toegestaan. Of de leiders willen Goddelijke eer ontvangen, zoals in Noord-Korea. Daar past geen andere God bij. Verder is er verachting voor Gods volk. De wereld snapt niet dat ze geen vermaak hebben in de zonde. Ze zijn zo geheel anders. Hun heilige levenswandel roept zelfs ergernis op. Waarom? 'Ze hebben Mij gehaat, ze zullen ook u haten.'

U kunt het helder terugvinden in Psalm 2. De wereld beraadslaagt tegen den HEERE en tegen Zijn Gezalfde, zeggende: 'Laat ons Hun banden verscheuren en Hun touwen van ons werpen'. Men wil niet buigen onder het gezag van God. Wij willen zelf als God zijn, het zelf voor het zeggen

hebben. Dit is nu precies onze zonde uit het paradijs: opstand tegen God. Toen heeft de Heere vijandschap gezet tussen het slangenzaad en het Vrouwenzaad. Herkent u dit grote kwaad van opstand in uw eigen hart? Als de Heere in het hart gaat werken, dan ontdekt Hij aan deze vijandschap.

Dan wordt het zo'n groot verdriet dat wij niet hebben gewild dat Hij Koning over ons zijn zou.

Gods bedoelingen

Maar o, wat laat de Heere Zijn vijanden toch ver doorgaan. Wat zuchten Zijn kinderen vaak onder de verdrukkingen. Waarom toch? Waarom moest Jozef verkocht worden naar Egypte? Waarom moest Johannes de Doper zuchten in de gevangenis? Daar had de Heere Zijn wijze bedoelingen mee. In de eerste plaats loopt het altijd uit op Gods eer, als we achteraf maar Zijn wijze wegen mogen zien. Of als Zijn almacht en barmhartigheid gaan schitteren, als Hij verlossing schenkt. Denk aan de geschiedenis van Esther. Als de Heere Zijn afgedwaalde volk weer op het juiste spoor wil hebben, kan hij hen tegenkomen met verdrukking, zoals in de Richterentijd. Met al Zijn handelingen is de Heere bezig om Zijn volk meer en meer aan Zijn beeld gelijkvormig te maken. Zoals een steenhouwer telkens stukken steen weghakt. Bij elke slag komt hij dichterbij het beeld dat hij aan het maken is.

Kunnen ze het altijd zo bezien? Zeker niet. Asaf peinsde in zijn ziel: 'Zou d' Allerehoogste van mijn klagen en bitt're rampen kennis dragen?' En David meende nog een der dagen door Sauls hand om te komen. Kent u ook die vreselijke aanvechting: 'Waar is God op Wien gij bouwdet en aan Wien g' uw zaak vertrouwdet?' En als ze dan worden bepaald bij de oorzaak van alle ellende, de zonde, en dat ze God niet kunnen dienen zoals Hij het waard is, dan lijkt alle hoop verloren. O, dat ongeloof.

Troost

Toch laat de Heere Zijn kwijnend volk niet eeuwig in 't verdriet. Dan mogen ze weleens hogerop zien, zien dat het maar een verdrukking is van tien dagen en dat de Koning van de Kerk regeert. Hij heeft al overwonnen, toen Hij door de wereld werd uitgespuugd en aan het vloekhout genageld werd. Hij is opgestaan. Daarna is Hem gegeven alle macht in hemel en op aarde. Johannes mocht op Patmos iets van de triumferende Kerk zien: 'Dezen zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams'.

Volk des Heeren, hebt goeden moed. Uw Koning heeft de wereld overwonnen! Of, kent u Hem nog niet? 'Kust dan de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op den weg vergaat'.

(wordt vervolgd)

Bij elke slag komt de steenhouwer dichterbij het beeld dat hij aan het maken is.

ds. I. Kievit
(1887-1954)

Een zweigende Jezus

Zelfs niet één woord zegt de Zaligmaker. Ook Zijn oog schijnt droog. Medelijden en medeleven schijnen ver te zoeken. Hier is niet de kracht van het bestraffende woord: 'Gij bidt, en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt'. Niets daarvan.

Daaruit zien we dat er meerdere oorzaken voor Zijn zwijgen kunnen zijn dan het kwalijk bidden. Deze vrouw klopte aan de rechte deur. Ze was diep vernederd en voelde haar volkomen onwaardigheid. En dan toch dit zwijgen. Ze had een recht besef van het karakter van de Zaligmaker. Ontferm U! Ze had besef van Zijn almacht, zelfs meer dan de discipelen vaak aan de dag legden.

Nu komt het gewoonlijk voor, als wij een diep gevoel hebben van de nood waarin wij verkeren, dat dit een middel is van de Geest om ons de algenoegzaamheid van Jezus te doen ontdekken. Zijn doen is vaak raadselachtig, maar toch wijs en vol ontferming.

Er zijn zielen in grote nood. De majesteit van God heeft hen aangegrepen, keer op keer. Zij liggen vaak gebogen voor de genadestoel. Jezus in Zijn bloed

*Doch Hij
antwoorde haar
niet een woord.*

Mattheüs 15:23

en wonden is hun dierbaar geworden. Zij hebben weleens uitgeroepen: 'Geef mij Jezus, of ik sterf! Buiten Jezus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf'. En Hij heeft weleens Zijn liefde in het hart doen dalen. Wondere vrede verspreidde zich in het hart. Zonder dat zij Zijn stem hoorden, had Hij toch gesproken. Het werd stil vanbinnen.

Ze zitten aan de voet van het kruis, zien het druppen van bloed en toch ontbreekt het genot van de redding. Hij zegt niet: 'Het is volbracht... ook voor u'. Maar weet dat ze gewis de dood niet zullen zien, al hebben zij heden geen verheuging in het leven.

Waarom toch zwijgt Jezus? Daarvoor heeft Hij Zijn wijze reden. Zij moeten ontledigd worden, hun nood verdiept, hun verlangen versterkt en het besef moet in hun ziel worden ingeprent dat alleen vrije genade hen zal kunnen redden.

O, worstel voort, worstel voort, u kunt een slechtere bezigheid hebben. Hij Die het gekras van jonge raven hoort, vergeet het geroep van Zijn ellendigen niet.

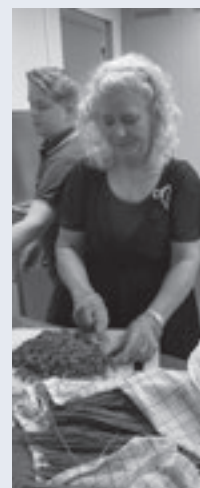
Uw Woord is de Waarheid

Dagvoorzitter docent ds. B. Labee

De Generale Synode heeft daar aan het curatorium de opdracht toe gegeven. Er bestaan inmiddels al wel terugkomdagen voor beginnende predikanten, maar een studiedag voor alle predikanten kenden we nog niet. Veelzeggend dat de synode dit nodig vond. Niet voor niets roept de apostel de dienaren van het Woord op: 'Houd aan in het lezen... en verzuim de gave niet, die u gegeven is. Bedenk deze dingen en wees hierin bezig...! Studeren is één van de belangrijkste onderdelen van het werk van een dienaar des Woords, allereerst met het oog op de prediking. Maar ook in bredere zin, het zich oefenen in de zaken die de leer en het leven naar de Schrift aangaan. Wanneer er ooit een tijd is geweest dat dit dringend en biddend nodig is, dan is dat nu. Vandaar dat dit initiatief alleen maar hartelijk kan worden gewaardeerd. We hopen ook van harte dat dit eerste initiatief een vervolg mag krijgen. Want het was

De jaarlijkse predikantenbijeenkomst in september bestaat al sinds de tijd van ds. G.H. Kersten. Nu gaat het over wat nieuws: een studiedag, die op de Boezemsingel werd georganiseerd op de maandag voor Hemelvaartsdag.

door Gods goede hand een goede dag!

De broederband

In de onderlinge ontmoeting mochten we elkaar in de broederband opscherpen in de omgang met het Woord voor de prediking, de catechese en het pastoraat. Ruim 45 van mijn broeders waren naar Rotterdam gekomen. Een zestal had zich verontschuldigd.

We moesten 'aan de slag' met een goed voorbereid programma. Het dagthema was: 'Uw Woord is de waarheid' (Joh. 17:17b). Daarom opende de dagvoorzitter, docent ds. B. Labee, ook met deze tekst, en daarom zongen we aan het begin Psalm 119 vers 53: 'Uw Woord is mij een lamp voor mijne voet'.

In het morgengedeelte hield ds. D. de Wit een inleiding over 'Het Woord en Johannes'. In een doorwrochte lezing nam hij ons mee door de inleiding op het Johannesevangelie, als leeswijzer voor het hele vierde Evangelie. Het werd zo duidelijk hoe wezenlijk het gebed, de tijd en de rust van zorgvuldige studie en voorbereiding zijn. Hierna volgde een bijzonder geanimeerd, broederlijk gesprek over de kernzaken

rond de preekvoorbereiding. Benadrukt werd dat alleen mag worden toegepast wat eerst door zorgvuldige exegese is vastgesteld, als zijnde de zin en mening des Geestes. Met de gemeente lezen we immers de Heilige Schrift, zodat hoorbaar is dat de Héére spreekt, zodat de eerbied voor het geïnspireerde Woord tastbaar is. Dát geeft de prediking (alleen!) gezag. Tijdens deze discussie konden dingen gezegd worden 'in de vertrouwde van de broederkring, dingen waarvan ik nachten wakker lig'. Deze ochtend bewees wel de waarde van de studiedag.

Nieuwe hermeneutiek

Tijdens de lunch was er gelegenheid tot ontmoeting, wat we twee jaar lang gemist hadden. De catering werd (weer) met hart en ziel verzorgd door het echtpaar Bal, bijgestaan door hun twee zoons. Na de middag hield docent ds. J.M.D. de Heer een inleiding over: 'De doorwerking van de nieuwe hermeneutiek in het kerkelijk leven'. Er volgde een gestructureerde bespreking in kleine groepen aan de hand van voorgelegde documenten. Dit onderdeel werd plenair afgesloten.

Duidelijk werd op welke manier het Schriftgezag verder weg en dichterbij wordt bedreigd. Niet slechts aan de hand van 'de vrouw in het ambt' en de genderdiscussie, maar ook dichterbij in zaken als echtscheiding en hertrouwen, in het licht van het synodale rapport 'de heilige huwelijke staat'. Praktische lessen over een independente houding van een kerkenraad met betrekking tot uitspraken van de Generale Synode werden in het midden gelegd. Daarbij bleek het heilzame van het gereformeerde kerkrecht. Het evenwicht dat recht doet aan twee sporen: de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeente én de vrijwillige aansluiting bij en correctie door het landelijke verband. Het laatste hebben we zo nodig met het oog op het individualisme van onze tijdgeest. De rector van de school, ds. G. Clements, sprak een afsluitend meditatief woord onder de titel: 'Komst en welkomst tot Christus'. Hij nam ons mee in "De Redelijke Godsdienst" van W. à Brakel over Gods gewone weg van de bekering. We zien uit naar de volgende studiedag, Deo Volente.

v. A.

Toch vrijgesproken

In hoger beroep is de Bremense predikant ds. O. Latzel vrijgesproken van volksopruiming. Eerder al ging de Finse politicus Räsänen vrijuit. In Nederland zag het gerechtshof geen aanleiding om een rechtszaak tegen ds. A. Kort te beginnen.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Dat wijst erop dat er in Nederland en andere Europese landen altijd nog ruimte is om Bijbels te spreken over homoseksualiteit. Gelukkig maar. Het is immers een actuele zaak. De Bijbel is er niet onduidelijk over dat homoseksuele relaties zondig zijn, ja een gruwel in Gods oog. Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament wordt daarover gesproken. In onze maatschappij oordeelt men daar tegenwoordig heel anders over. Dat bleek recent nog uit een onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Onder onkerkelijken en rooms-katholieken komt het nauwelijks meer voor dat men negatief staat tegenover homoseksualiteit. In de Protestantse Kerk in Nederland is het maar een kleine minderheid (13%) die er zo over denkt.

Felle reacties

Wie zich in het publiek afwijzend uitlaat over homoseksuele relaties of zich

uitspreekt tegen het moderne genderdenken kan op felle reacties rekenen. Het is helaas niet anders. Maar in juridisch opzicht is er altijd nog wel een zekere ruimte. Daar mogen we dankbaar voor zijn. Daarbij moeten we uiteraard onze woorden wegen. Niet geheel ten onrechte werd ds. Latzel verweten dat hij nogal grove taal gebruikte. Maar we moeten natuurlijk wel duidelijk zijn. Er is ook het gevaar van een al te grote vriendelijkheid. Dat we om maar niemand ook maar enigszins te kwetsen allerlei eufemismen gebruiken en wel erg veel begrip vertonen voor wat in wezen toch volstrekt verwerpelijk is. Dat betreft niet alleen homoseksuele relaties maar geldt op een veel breder terrein. Nu is het deels een kwestie van karakter hoe je dingen onder woorden brengt. De een is veelal wat scherper in zijn woordkeus, de ander is gewend zich vriendelijker en voorzichtiger uit te drukken. Het heeft ook met tijd en cultuur te maken. In een maatschappij waarin men gewend is aan forse uitdrukkingen zal men zijn standpunten ook stevig moeten formuleren wil de boodschap overkomen. In de tijd van de Reformatie nam men geen blad voor de mond. Dat vinden we ook terug in bepaalde uitdrukkingen van Luther, Calvijn en anderen.

Relativering
In onze tijd is er in

de politieke discussie duidelijk sprake van een verharding en vergroving. Daarentegen gaat het er in theologische en ethische discussies veelal een stuk vriendelijker aan toe. Men heeft wel moeite met een bepaald standpunt, kan een bepaalde gedachtegang niet meemaken, wil een ander accent leggen, maar daar blijft het dan bij. Ook als het gaat om belangrijke thema's waarover men toch een heel ander standpunt inneemt.

Is dat alleen maar een kwestie van woordkeus, of heeft dat ook te maken met een relativisering van de waarheidsvraag? Dat is zeker een relevant punt. We moeten altijd oog hebben voor de samenhang van de dingen. Hoe verhoudt onze woordkeus zich tot de Bijbelse terminologie?

'O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd dat gij de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn', zo houdt Paulus hun voor (Gal. 3:1). Johannes de Doper sprak de farizeeën en sadduceeën aan met 'Gij adderengebodsels' (Matth. 3:7). Stefanus noemde zijn hoorders 'hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren' (Hand. 7:51). En zo zouden er nog vele voorbeelden aan te halen zijn zowel uit het Oude als uit het Nieuwe Testament.

Belijdenisgeschriften

Ook in onze belijdenisgeschriften wordt men niet in het onzekere gelaten als het gaat om de rechte leer. De paapse mis is een vervloekte afgoderij (Heidelbergse Catechismus, vraag 80). De Dordtse Leerregels gebruiken evenzo stevige taal, zeker in de Verwerping der dwalingen. Alleen die benaming al past volstrekt niet meer in het huidige theologische klimaat. Ook in het avondmaalsformulier worden de dingen bij hun naam genoemd. Van allerlei groepen mensen - zoals 'echtbrekers, hoereers, dronkaards, dieven, woekeraars, rovers', maar ook van 'allen die verstorven heiligen, engelen of andere schepselen aanroepen' - wordt openlijk gezegd dat zij zich van de tafel des Heeren moeten onthouden en geen deel in het rijk van Christus hebben zolang zij in zulke zonden blijven.

Zo moet ook ons spreken in de Bijbelse lijn staan. Bewogen, doordacht, voorzichtig maar ook duidelijk. Gedreven door liefde tot God en de naaste. Niet eenzijdig maar evenwichtig. Het zevende gebod gaat over meer dan homoseksualiteit en naast het zevende gebod zijn er nog negen andere geboden. Het gaat er niet om mensen te behagen, wel om mensen te waarschuwen voor hun verderf en te winnen voor de zaak van Gods Koninkrijk.

Ds. O. Latzel is predikant van de Martinikerk in Bremen.

Het onderwerp burgerschap komt op school in verschillende vakken aan de orde.

De visie van de lesboeken

SLRO (J.H. Vreeken en A. Verweij), in overleg met de Werkgroep Onderwijs.

Is het echt nodig dat er een stichting is die zich bezighoudt met leermiddelen voor onze christelijk-reformatorische basisscholen?

De ene persoon zal het idee van zo'n stichting omarmen, de ander staat er wat kritischer in. Toch hebben zowel de VGS als de VBSO de urgentie gevoeld om over te gaan tot de oprichting van de Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs (SLRO). De SLRO richt zich op het Primair Onderwijs (PO).

Roerig beginjaar

Binnen een jaar nadat de SLRO actief was, ontstond de nodige commotie. De NRC plaatste een artikel met als titel 'Lesmethodes gekuist onder invloed van reformatorische lobby'. Het leidde zelfs tot Kamervragen. Heel merkwaardig, want al sinds jaar en dag zijn scholen in gesprek met uitgeverij om hun wensen kenbaar te maken. Dat hoort ook bij een gezonde klant-leveranciersrelatie. Hoewel deze commotie ogenschijnlijk met een sissert afleip - zelfs de NRC-ombudsman had kritiek op het artikel - is het te verwachten dat educatieve uitgeverij maatregelen zullen nemen om soortgelijke aantijgingen te voorkomen. Ze zullen hun richtlijnen aanpassen aan de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Zo werd in korte tijd het nut en

de noodzaak van de SLRO wel heel erg duidelijk. Hoewel de rol van de leerkracht voor de vorming van leerlingen zeer belangrijk is, doet een lesmethode die geschreven is vanuit christelijke waarden er zeker ook toe.

Burgerschapsonderwijs

Naast het onderhouden van contacten met de uitgeverijen, lag voor de SLRO een eerste uitdaging bij Burgerschapsonderwijs. De aangescherpte wet burgerschap - die in augustus 2021 praktijk werd - vraagt van scholen dat ze actief en systematisch burgerschapsonderwijs bedrijven. Scholen doen al het nodige rond burgerschap. Het onderwerp komt in verschillende vakken aan de orde. De SLRO constateerde dat schoolleiders en leerkrachten graag meer handvatten willen krijgen om burgerschap in samenhang vorm te geven. Om aan die wens tegemoet te komen, gaf de stichting in 2021 aan KOC Diensten en Driestar educatief opdracht tot het ontwikkelen van een Leerlijn Burgerschap. Hierdoor worden scholen geholpen om vanuit de Bijbelse visie op een gestructureerde manier invulling te geven aan het burgerschapsonderwijs. Het resultaat is een leerlijn die sinds

dinsdag 19 april digitaal te raadplegen is (www.leerlijnburgerschap.nl). Net als een methode is ook een leerlijn slechts een hulpmiddel. Het gaat immers niet alleen om wat je als school en als leerkracht doet, maar juist om wie je als school en als leerkracht bént, en welke houding je kinderen aanleert. Vanuit het scholenveld is positief gereageerd op het initiatief om tot deze leerlijn te komen en men is content met de kwaliteit van dit product. De Leerlijn Burgerschap is daarmee het eerste product dat is ontwikkeld in opdracht van de SLRO. Momenteel voert de stichting overleg met uitgeverij Groen educatief over de ontwikkeling van een christelijke versie van de methode Taal actief 5. Daarnaast focust de SLRO op het muziekonderwijs. De behoefte aan een passende muziekmethode leeft breed, bleek uit een enquête die de SLRO onlangs heeft uitgezet. Er wordt nagedacht over de wijze waarop de SLRO daarin kan voorzien.

Bevoorrecht

Nederland is bevoorrecht met het hebben van reformatorische scholen. De kinderen op deze scholen krijgen onderwijs dat gegrond is op Gods Woord en dat aansluit op wat in de kerken en in de gezinnen wordt voorgestaan. Laten we dit als predikant, als kerkenraad en als ouders niet vanzelfsprekend gaan vinden. Dat zou een zeer gevaarlijke houding zijn. Voor de SLRO is er veel werk te doen. Het ontwikkelen van verantwoord lesmateriaal voor PO-scholen is verantwoordelijk en arbeidsintensief werk. Werk dat, net als al het werk dat op onze scholen plaatsvindt, afhankelijk is van de zegen des Heeren. Want de zegen des HEEREN, die maakt rijk.

Eventuele reacties naar:
p.kieviet@versluijsschool.nl

Boekennieuws

"Johannes Hoornbeeck; Een brede blik, een Bijbelse bril", W. Fieret, uitg. De Banier, 330 blz., € 29,95.

Johannes Hoornbeeck; Een brede blik, een Bijbelse bril

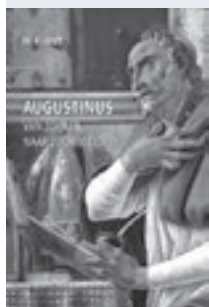
Johannes Hoornbeeck is een van de minder bekende oudvaders. Het is dat een mbo-instelling met een heel aantal dependances naar hem genoemd is, anders zouden velen zijn naam niet kennen. En dat zou ten onrechte zijn, zo blijkt uit deze prachtig vormgegeven levensbeschrijving van de hand van dr. W. Fieret.

De directie van het Hoornbeeck College heeft er goed aan gedaan om ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de school een goed leesbare biografie uit te geven van de man naar wie de school genoemd is. In het 'woord vooraf' wordt gesteld dat het boek moet uitnodigen tot lezen. Die belofte wordt meer dan ingelost. Het boek nodigt niet alleen uit tot lezen, maar ook tot doorbladeren vanwege de prachtige illustraties en de frisse opmaak. Bovendien biedt het boek veel meer dan alleen een levensbeschrijving. De historische, wetenschappelijke en kerkelijke context van de zeventiende eeuw wordt helder beschreven en daarmee schildert de schrijver het decor waartegen Johannes Hoornbeeck functioneerde.

Het boek valt in twee delen uiteen: het eerste en grootste deel is biografisch van aard en het tweede deel is bibliografisch van aard. In het bibliografische deel worden enkele teksten van Johannes Hoornbeeck besproken en deels weergegeven. Het betreft onder andere een belijdenispredicatie, een verhandeling over catechese en een verhandeling over het zalig sterven. In al de teksten blijkt

de grote belesenheid en de gestructureerdheid van Hoornbeeck. De teksten zijn opvallend actueel en relatief eenvoudig te volgen dankzij de tussengevoegde uitleg. Het eerste (biografische) deel behandelt de jeugd, de onderwijs carrière, de wetenschappelijke en de ambtelijke arbeid van Hoornbeeck. Daarnaast wordt er nog aandacht geschonken aan een aantal specifieke interessegebieden. Zo stond Hoornbeeck in de traditie van de Nadere Reformatoren en hechtte hij groot belang aan levensheiliging en de zondagsrust. Bovendien schreef Hoornbeeck uitvoerige verhandelingen over de Zending en de Joden en mengde hij zich in tal van polemieken. Opvallend is dat hij tevens in gesprek ging met de tijdgeest en het verlichte denken. Daarin betoonde hij zich inderdaad een man met een brede blik, maar bleef hij de Bijbelse boodschap trouw.

dr. E.G. Bosma, Rijssen

"Augustinus - Van zoeker naar voorbeeld", W. Fieret, uitg. Den Hertog, 174 blz., € 17,50.

Augustinus - Van zoeker naar voorbeeld

Een verrassend boek! "Van zoeker naar voorbeeld" richt zich op (studerende) jongeren door in elk hoofdstuk een herkenbare situatie te beschrijven en af te sluiten met gespreksvragen en een stelling. De schrijver heeft zich bijzonder goed verdiept in de geschriften van Augustinus en weet door vele citaten de lezer op een originele manier met hem kennis te laten maken.

De menselijkheid van Augustinus is een terugkerend thema. Fieret laat duidelijk het dubbelleven van Augustinus zien in de eerste periode van zijn leven en de parallellen met onze tijd. Augustinus' bekering verloopt geleidelijk en pas bij het 'neem-lees-moment' breekt het licht door. Hij is dan ongeveer 32 jaar. Zijn bekering is een bewijs dat men ook na ernstige jeugdzonden nog genade kan ontvangen, ja, zelfs zeer nuttig kan worden.

Als mens en als prediker komt Augustinus in hoofdstuk 8 heel dichtbij. Zijn preken doen hem kennen als een hartstochtelijk prediker die zijn gemeente met ernst, liefde en geestdrift tegemoet treedt: 'Ik bezweer u bij onze Heere, bij Zijn kruis, bij Zijn bloed, bij Zijn liefde, bij Zijn nederigheid en bij Zijn verhevenheid – ik bid en smEEK u om ook echt iets met mijn woorden te doen' (blz. 98). Beeldend en krachtig is zijn uitleg. Dat kleine zonden ook erg zijn, legt hij uit aan de hand van regendruppels of tarwekorrels. Een mens heeft vaak zo veel kleine zonden. Men moet niet alleen

op het gewicht, maar ook op de hoeveelheid letten. Grote nadruk legt Augustinus op het innerlijk. Zijn "Belijdenissen" is er een voorbeeld van. 'Spoel eerst de binnenkant schoon, dan wordt de buitenkant ook schoon' (blz. 105). Hij past dit ook toe op seksualiteit. Daarin gaat het om matigheid.

Voor het omgaan met culturele verschillen tussen kerken, houdt hij vast aan het advies van Ambrosius: 'Richt u maar naar het gebruik van de kerk waar u op dat moment bent. Dan kunt u aan niemand aanstoot geven en kan ook niemand aanstoot nemen aan u' (blz. 133). Fieret tekent Augustinus als een nederig mens. Zo is ook zijn dood. De laatste dagen van zijn leven las hij huilend de zeven boetpsalmen die aan de muren van zijn kamer hingen.

J.N. Mouthaan, Veenendaal

Kerknieuws

OPROEP AAN ONDERNEMERS

U hebt het misschien gelezen. De Jeugdbond heeft een financieel tekort en kan geen nieuwe jeugdwerkadviseur aannemen. Daardoor blijft veel werk in de gemeenten liggen, terwijl jongeren en zij die om jongeren heen staan ons hard nodig hebben. Op www.jbagg.nl/ jeugdwerkadviseur kunt u hier meer over lezen. Van het tekort van 85.000 euro is ondertussen ruim 30.000 euro binnen. Helpt u ons mee? Ik kom graag met u in contact als u wilt meedenken. Bel (tel. 0348-489948) of mail (g.vd.jagt@jbagg.nl). Alvast bedankt!
Gertjan van der Jagt, communicatieadviseur Jeugdbond

VERSCIJNING KERKELIJK JAARBOEK 2022

Het Kerkelijk Jaarboek 2022 verschijnt 7 juni. In het kader van de AVG-wetgeving is deze uitgave alleen verkrijgbaar voor (doop)leden van de Ger. Gem.

Het boekje is te koop via:

- De Zendingsdag (Gorinchem 18 juni 2022, betaling ter plekke contant of per pin)
- www.kerkelijkdienstverlening.nl of (0348) 489900.

De kosten bedragen € 11,- per stuk (excl. verzendkosten).

Berichten

KOERS ZOEKT STAFLEDEN

Ruim 1900 jongeren hebben zich aangemeld voor de Koers-vakanties van de Jeugdbond. Voor deze zomer is Koers nog met spoed op zoek naar stafleden die willen helpen deze kampen en reizen mogelijk te maken. Graag laten we alle vakanties doorgaan, maar dat kan alleen met de hulp van enthousiaste vrijwilligers. Ben jij iemand met een hart voor jongeren en de drive om met elkaar een waardevolle vakantie te organiseren en te leiden? Vind je het belangrijk om het Woord te laten spreken en samen met kinderen na te denken over wat God ons biedt en van ons vraagt? Dan ben jij het staflid dat we zoeken. Kijk op jbagg.nl/koers, waar voor jou een plekje als staflid beschikbaar is.

NIEUWE TESTAMENTEN IN HET OEKRAÏENS

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne heeft de Gereformeerde Bijbelstichting duizenden Bijbels in het Oekraïens kunnen verspreiden. De GBS was snel door de voorraad heen. Vanwege de grote nood en het feit dat de herdruk van de complete Bijbel niet tijdig geleverd kan worden, heeft de GBS 20.000 Nieuwe Testamenten laten drukken. Ze zullen worden verspreid zowel in Oekraïne als onder vluchtelingen in ons land en in omliggende landen. Het Johannesevangelie in het Oekraïens is

sinds kort ook leverbaar. De GBS geeft op korte termijn ook het boekje "Mary Jones en haar Bijbel" en ander Bijbels leesmateriaal in het Oekraïens uit.

PASTORAAT NA VERLIES

Stichting Winst uit verlies belegt twee toerustingsavonden voor ambtsdragers over 'Pastoraat na verlies'. De locaties zijn: Barneveld (17 juni) en Gorinchem (24 juni). Spreker is E.J. Verbruggen. Meer info en aanmelden: www.winstuitverlies.nl

VIDEO'S OVER HEILSFEITEN

EVGG heeft een nieuwe video uitgebracht rondom heilsfeiten, deze keer over Hemelvaart en Pinksteren. In de video legt EVGG deze heilsfeiten uit aan de hand van Johannes 14:2: 'In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden'. De video is te vinden op bijbelcentrum.nl en is bedoeld om te verspreiden in de eigen omgeving. Meer informatie op de website van EVGG.

AUTOPUZZELTOCHT LEIDSCHHE HOEVEN

Op tweede pinksterdag is er een autopuzzeltocht door de Betuwe, Bommelerwaard en Heusden-Altena. Er zijn twee startlocaties: Poederloijen en Tricht. De opbrengst is voor de cliënten van de

Leidsche Hoeven in Tricht. Aanmelden op www.leidschehoeven.nl/prijspuzzeltocht

ROMMELMARKT OOLTGENSPLAAT

Op zaterdag 11 juni (9.00-14.00 uur) is er rommelmarkt bij de kerk van de Geref. Gemeente te Ooltgensplaat (Van Weelstraat 1). De opbrengst is bestemd voor de kerk.

FIETSTOCHT OVER DE VELUWE

Op zaterdag 11 juni organiseert de Geref. Gemeente te Ede een Veluwe lentefietstocht. Kosten € 7,50 p.p., per gezin max. € 20,-; vertrek tussen 10.00-12.00 uur bij de Petrakerk, Lunterseweg 25, Ede. Voor fietshuur: tel. 0318-482308. Er is die dag rond de Petrakerk ook een markt (10.00-15.00 uur). Opbrengst is voor ZGG en aflossing kerk. Meer informatie: www.veluwselentetocht.nl

ZANGAVONDEN

Barneveld - Oude Kerk, zat. 11 juni, 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. Bovenstemgroep Barneveld, Wijnand Bos, orgel, leiding ds. J. van Laar; collecte voor Bijzondere Noden (kerkbouw Jordanië).
Dordrecht - Julianakerk Mauritsweg 286, zat. 4 juni, 19.30 uur, kamerkoor Cantus Gouda, ds. G.J. Baan inleiding Bachcantate; collecte voor Oekraïne.
Kapelle - Herv. Kerk, zat. 4 juni, 19.30 uur, gem. koor Asaf o.l.v. André Overbeeke, Thools mannenkoor Rehoboth o.l.v. Marien Stouten, Jos Oreel en Leen Heijboer, orgel; leiding ouderling J. Walhout uit Goes; collecte t.b.v. stichting Emy-land (school voor kansarme kinderen in Kenia).

Kerkdiensten

ZONDAG 5 JUNI 2022 (EERSTE PINKSTERDAG)

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher en 16.00 uur stud. J.M. Evers; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.45 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Berkenwoude 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Bodegraven 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. P.J. de Raaf en 16.30 uur ds. G. Clements; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 18.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Burgh-Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 19.00 uur ds. M. Joosse; Capelle aan den IJssel-West 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur stud. J.M. Evers; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. S. Maljaars; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 19.00 uur ds. A. Verschuure; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 18.00 uur stud. M. Boersma; Enkhuisen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Goudswaard 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam (tijd. loc.: Herv. Oude kerk, Peulenstraat 234) 12.00 en 20.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hoedekenskerke 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. P. Mulder; Kesteren 12.30 uur ds. F. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00

uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 15.00 uur (belijdenisdienst) ds. G.W.S. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Marknesse 9.30 en 15.30 uur stud. M. Boersma; Meeuwen 9.30 en 15.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Meliskerke 14.30 uur (belijdenisdienst) ds. J.M.D. de Heer; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelhamnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 16.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. D. de Wit; Nieuwe-Tonge 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Nieuwer Ter Aa 15.30 uur (belijdenisdienst) ds. W. Harinck; Nieuwerkerk 15.00 uur (belijdenisdienst) ds. M. Blok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Nunspeet 9.00 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Oostkapelle 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Opheusden 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.15 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Puttershoek 14.15 uur ds. M.H. Schot; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur (belijdenisdienst) ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur (belijdenisdienst) ds. P.C. Vlot; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur (belijdenisdienst) ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sint Annaland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sliedrecht 9.00 en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur stud. J.M. Evers en 15.30 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. A. Schreuder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. W. Silfhout; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 19.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 (H.D.) en

16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Vlissingen 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur stud. A.E. Brijder; Wolphaartsdijk 18.30 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. J. Beens; Zoetermeer 15.00 uur (belijdenisdienst) ds. H. Brons; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

MAANDAG 6 JUNI 2022 (TWEDE PINKSTERDAG)

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur (belijdenisdienst) ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur stud. M. Boersma; Berkenwoude 9.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Bodegraven 11.15 uur ds. W.A. Zondag; Boskoop 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. P.J. de Raaf; Brakel 9.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 11.15 uur stud. A.E. Brijder; Capelle aan den IJssel-West 11.30 uur (belijdenisdienst) stud. J.M. Evers; Den Haag-Scheveningen 11.15 uur (belijdenisdienst) ds. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur (belijdenisdienst) ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 9.00 uur ds. W.A. Zondag; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. P.G. Heijkamp; Enkhuisen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 uur ds. A. Verschuure; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.00 uur stud. A.E. Brijder; Hardinxveld-Giessendam (tijd. loc.: Herv. Oude kerk, Peulenstraat 234) 12.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Kesteren 12.30 uur (belijdenisdienst) ds. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00

uur (H.D.) ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. P.C. Vlot; Kruiningen 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. M. Karens; Leerdam 9.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Leiderdorp 10.00 uur (belijdenisdienst) ds. P. Mulder; Meliskerke 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Melissant 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. D. de Wit; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.00 uur (belijdenisdienst) ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. H.A. van Zetten; Nijkerk 11.15 uur ds. J. van Laar; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Opheusden 19.30 uur (belijdenisdienst) ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.00 uur (belijdenisdienst) ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.15 uur (belijdenisdienst) ds. G. Pater; Poederloijen 9.30 uur ds. J. Schipper; Poortugaal 9.00 uur stud. J.M. Evers; Poortvliet 11.00 uur ds. M. Blok; Puttershoek 11.00 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 10.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 9.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur (belijdenisdienst) ds. J. Beens; Sint Annaland 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. B.

Labee; Sprang-Capelle 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Terneuzen 9.30 uur ds. J.B. Zippro; Tholen 10.00 uur (belijdenisdienst) ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur (belijdenisdienst) ds. W. Visscher; Urk 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. W. Silfhout; Waardenburg 11.15 uur ds. A.T. Huijser; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 uur (belijdenisdienst) ds. H.J. Agteresch; Zwijndrecht 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 11.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 7 JUNI 2022

Eindhoven 19.30 uur (belijdenisdienst) ds. H.J. Agteresch; Nisse 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Oosterland 19.30 uur ds. P. Mulder; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G. Beens.

WOENSDAG 8 JUNI 2022

Elspeet 19.30 uur (bidstond Particuliere Synode Oost) ds. A. Schreuder; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. S.W. Janse; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

DONDERDAG 9 JUNI 2022

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Lisse 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Veenendaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 10 JUNI 2022

Barneveld-Zuid 13.45 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Genemuiden 13.45 uur (huw.bev.)

ds. A. Verschuure; Goes 14.30 uur (huw.bev.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 14.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Puttershoek 16.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Rijssen-Zuid 15.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Tricht-Geldermalsen 14.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 JUNI 2022 (EERSTE PINKSTERDAG)

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.30 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN MAANDAG 6 JUNI 2022 (TWEDE PINKSTERDAG)

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:
INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Noteer alvast in uw agenda:

**Massale niet-ritmische
Psalmzangavond met Bovenstem
Locatie: Grote Kerk Dordrecht
Datum: zaterdag 11 juni 2022**

Aanvangstijd: 19.30 uur
Sprekers: ds. L. Blok uit Gorinchem
en ds. A.C. Rijken uit Haaften
Collecte voor de GBS/Bijbel-
verspreiding binnen-/buitenland
Organist: Arthur de Jong
Toegang gratis

**Psalmzangavond met bovenstem
Ger. Gem. Opheusden
Zaterdag 18 juni - 19.30 uur
Leiding: Ds. W. Mouw
Organist: André Nieuwkoop
M.m.v. Betuwse bovenstemgroep
Toegang vrij - Collecte - Cd-verkoop**

Bouw jij mee aan sterke teams?

We willen je een inkijkje geven in onze teams, die ervoor zorgen dat onze cliënten zoveel mogelijk het 'gewone leven' ervaren.

Samen met jou ontdekken we graag wat jij kunt betekenen in

dit waardevolle werk bij Adullam als bijvoorbeeld meewerkend teamleider. Geen diploma? We leiden je graag op! Werken op Veldheim. Door onze cliënten, samen met jou en je team.

We vinden het fijn als je je van tevoren aanmeldt, zodat onze cliënten het lekkers voor bij de koffie klaar hebben staan!

D.V. vrijdag 10 juni 2022

15:30 - 17:00 uur

DAC Veldheim (Bovenbuurtweg 33, 6717 XA Ede)

Aanmelden kan via hr@adullamzorg.nl
of bel/app Tea via 06 37 18 46 81

Stap in
bij
Adullam

Adullam

**Koorzangavond
DV maandag 6 juni 2022 -
2e Pinksterdag**

Grote Kerk Dordrecht

Aanvang 19.00 uur | Kerk open 18.15 uur
Ridderkerks Mannenkoor
o.l.v. Frans Cornet
Jongerenkoor Heman
o.l.v. Martien van der Zwan
Orgel: Bert Roest
Panfluit: Corne van der Giessen
Trompet: Henk Jan Drost
Opening en meditatie: Ds. G.W.S. Mulder
Collecte: Dep. Bijzondere Noden Oekraïne
Parkeren: Parkeergarage Spuihaven
Toegang vrij

**Resp-X - snelwerkend kruidentablet
(NeoLife)**

* geeft pollen minder kans
* verzacht branderige ogen
* helpt om vrijer te ademen door de neus
Juni-aanbieding | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

**Psalmzangavond + bov.stem
D.V. za 11 juni 19.30 u Gratis
Woudenberg NH Dorpskerk
Organist: Pieter Heykoop**

Meegeweest met Werkgroep Zegveld?
18 juni 2022 DV een grote reünie. Welkom!
reuniewerkgroepzegveld.nl

Begravenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Landelijke **Psalmzangavond**
Wie wil mag boven-
stem zingen!

**Grote of St. Laurenskerk
ROTTERDAM**

**D.V. ZATERDAG
4 JUNI 2022**
Aanvang: 19.00 uur
TOEGANG VRIJ!

Organist: Pieter Heykoop
Meditatie: Ds. A. Moerkerken

EEN KIJKJE IN DE 'KEUKEN' VAN DE PREDIKANT

In het boek 'Preken is een liefdedienst' vertellen 15 predikanten over de weg naar het predikambt, de voorbereiding op de preek, toelevens naar de zondag en tal van andere aspecten van de prediking. Aan het woord komen o.a. de predikanten: J. Belder, C.P. de Boer, J.M.D. de Heer, A.T. Huijser, J. Joppe, G. Kater, A. Kort, W. Pieters en J. Schipper. 304 pagina's € 19,95

Een kijkje in de 'keuken' van de organist. Laat zang en spel, deel 1 t/m 3, interviews met bekende musici, samen voor slechts 14,45.
O.a. met P. Heykoop, H. Hoeve, M.Chr. de Jong, G. Mourik, S. de Vries, P. Wildeman.

Waar liefde woont, gesprekken in het teken van opvoeding en onderwijs in Bijbels licht, met o.a. de predikanten: A.A. Brugge, B. Labee, G.W.S. Mulder, P. Mulder en D.W. Tuinier € 5,- **Bestellen: belzen@filtnet.nl/0342-78 55 30**

VerkeerstheorieVanWijngaarden

ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

JONGERENBIJEENKOMST

**KOM JIJ
OOK?**

**Oorlog in
Oekraïne**

D.V.
vrijdag 10 juni
Aanvang: 19.45 uur

**Ger. Gem.
Tricht-Geldermalsen**
Laan van Leeuwenstein 10

Nederlandse en Oekraïense jongeren gaan met elkaar in gesprek

Marlou Karens,
Lunteren, 19 jaar,
studeert rechten

Maarten Murre
Capelle a/d IJssel, 27 jaar,
studeert buit environment

Célia Plugge
Klaaswaal, 19 jaar,
studeert rechten

- Vladimir Yarushynsky, 16 jaar
- Emir Verdiev, 16 jaar
- Ravil Verdiev, 16 jaar
- Daniella Hrushetski, 16 jaar

Hartelijk welkom op deze internationale avond!
Volop tijd voor ontmoeting met een drankje en Oekraïense snack

**LIVE
STREAM**

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
UPLANDER WAGG OORPAAKSE CHURCHEN

dep-israel.nl/jongerenbijeenkomst

Komt u een nachtje slapen?

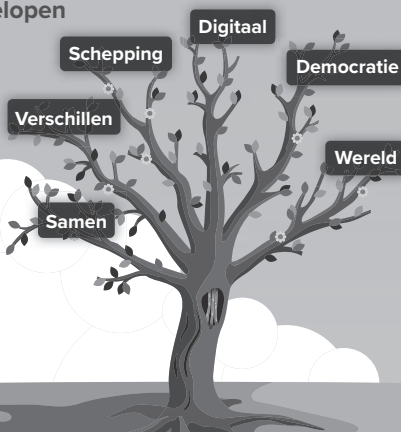
**Welkom bij
Bed en Breakfast
Landgoed Heuvelbosch
in Waardenburg!**

Reserveren:
06 - 28 96 07 40
www.heuvelbosch.nl/bnb

NIEUW: Leerlijn burgerschap voor het primair onderwijs

In een wereld waarin reformatorisch onderwijs steeds minder vanzelfsprekend wordt, wil de SLRO het basisonderwijs ondersteunen met het beschikbaar houden van verantwoord lesmateriaal. In de afgelopen tijd hebben we voor het christelijk basisonderwijs op reformatorische grondslag een Leerlijn ontwikkeld voor het vak Burgerschap. Vanuit Bijbels perspectief wordt invulling gegeven aan de Wet voor Burgerschapsonderwijs.

Leerlijn burgerschap voor het primair onderwijs

Meer weten?

Ga naar naar de website: leerlijnburgerschap.nl

We hopen en bidden dat de Heere het werk van de SLRO wil gebruiken ten dienste van 'onze' scholen en 'onze' kinderen.

Vandaar dat we de vrijmoedigheid voelen om u te vragen om een financiële bijdrage voor de missie van SLRO: *de ontwikkeling van reformatorische leermiddelen; om daarmee te investeren in continuïteit en de kwaliteit van het reformatorisch basisonderwijs.*

U kunt uw bijdrage overmaken op rekeningnummer
NL49 RABO 0363 6491 66 t.n.v. Stichting voor
Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs.
Of scan de QR-code om te doneren.

www.slro.nl

FIETSBELEVINGSTOCHT

D.V. 18 juni 2022

Start- en eindpunt: Kerkplein Ger. Gem.,
Tentweg 14, Stolwijk
Vertrektijd: tussen 10.00 en 12.00 uur
Kosten (all-in): € 10,00 p.p.,
€ 17,50 echtpaar, € 25,00 gezinsprijs
Opbrengst: Woord en Daad,
Jonge ondernemers in Tsjaad
Info/aanmelden: 06-22350325 of
wdkrimpenerwaardoost@gmail.com

**Reformatorische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.**

Tevens voor mediation, conflictantering, assessments,
coaching en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

**Nieuwe locatie vanaf D.V. september 2022
in Ochten. Aanmelden nu reeds mogelijk.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden

EXAMENCOMMISSIE

Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE

Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE

Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers

KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad

BUNDELS met Psalmbeewerkingen

CURSUS Kerkelijk Orgelspel

Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Nieuwe LUXE CHALET in het zuiden van OOSTENRIJK.

Voorzien van vaatw. en
wasm. Op gezellig chr. park met zwembad
en recreatieteam.

Nog beschikbaar vanaf 9 juli - 29 juli en
na 12 aug. Voor info: 06 - 37175747

 FamilyStream

Geliefde samenzang

v.a. € 9,99 p/m

- ruime keuze met meer dan 4.000 albums
- muziek én vertellingen
- altijd en overal luisteren
- ook offline gebruiken

WWW.FAMILYSTREAM.COM

Kom genieten van het buitengebied op het **moie eiland Texel** in de nieuwe **bed & breakfast 'Tuus op Tessel'**.
Voor meer informatie en reserveren, bel 06-48964275 of stuur een e-mail naar info@tuusoptessel.nl.
Het zal voelen als thuiskomen!

Te huur: medio augustus: zelfstandige woonruimte voor 1 persoon.
Omgeving Ede/Barneveld.
Voor meer info: tel.0318-591904.

Laatste preken van JC Philpot dl 1-4 à €10,-.
700 pag. Preken van John Kershaw €25,-.
Alle 20 boeken, 3000pag. €140,-.
Luisterpreken: hetbraambos.nl 078-6933783

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiederingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!
Wij informeren u graag over onze onderscheidende en enthousiaste werkwijze en verstrekken u graag een aantrekkelijke offerte.

BURGLAND
Makelaars
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06-36294314
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Gezocht:
Vervoers-
vrijwilligers

Waardevolle
zorg

Dagelijks bezoeken onze deelnemers het werkbedrijf van Adullam Veldheim in Ede. Elke ochtend staan frisse vervoersvrijwilligers met schone bussen in de straat te wachten om hen te brengen. We zijn dringend op zoek naar chauffeursvrijwilligers voor een nieuwe route vanaf woonlocatie Tharah, Barneveld naar Veldheim, Ede.

📍 Barneveld - Ede ⌚ Eens per vijf weken
☎ 06 13 57 79 02 🌐 bhbreas@adullamzorg.nl

Werken op Texel

Basisschool Timotheüs

Wie komt ons bijbels onderwijs geven op Texel?

BASSISCHOOl TIMÓTHEÜS OOSTEREND
zoekt **dringend** met ingang van het
cursusjaar 2022-2023

Directeur en leerkracht (1.0 fte)

Basisschool Timótheüs is een gezellige, kleine privéschool in Oosterend op het schitterende eiland Texel.

De ca. 8 kinderen uit groep 5 t/m 8 zoeken een koersbepaler: een leerkracht/directeur die hen met een geopende Bijbel voorbereidt op de grote stap naar het seculiere voortgezette onderwijs.

We zoeken iemand die kerkelijk behoort tot de (oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland) en in leer en leven van harte instemt met de grondslag van de school: Gods Woord en de Drie formulieren van Enigheid.

Op onze school:

- Werken we met eigentijdse lesmethoden en leermiddelen;
- Is er veel ruimte voor eigen inbreng;
- Geef je ieder kind les op zijn eigen niveau;
- Vragen we flexibiliteit en daadkracht.

Wij bieden:

- Gelegenheid tot nascholing en begeleiding;
- Salariëring volgens CAO;
- Vergoeding van reiskosten of verhuizing;
- Taakverdeling en werktijden in overleg.

Neem vrijblijvend contact op voor meer informatie of solliciteer gelijk!

A. Dubbeld | 06-11968123 | directeur@basisschool-timotheus.nl
Bekijk voor meer informatie de volgende link: <https://ap.lc/GmRSn>

Het **RD** verruimt mijn blik en zorgt ervoor dat ik van alles op de hoogte blijf.

Nelleke | Moeder

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.
Ga naar rd.nl/saambinder
Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /Zell am See.
Info: 0180-318720 en 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinesteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR VERRASSEND OP TEXEL www.deverrassing.nl
0222 318906

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

 Praktijk den Uij

- ♥ HULPVERLENING
- ♥ COACHING
- ♥ TRAINING
- ♥ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuij.nl
| www.praktijkdenuij.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Geestelijke noodhulp in Zambia

63% van de voorgangers in Zambia heeft geen Bijbelkennis. Help NET Foundation voorgangers toerusten in een van de armste landen ter wereld.

Helpt u mee?

netfoundation.nl/steun-voorgangers
of doneer op NLO8RABOO126930619

net wereldwijd
bijbelgetrouw
onderwijs

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

EEN LIED IN DE HERBERG

DE MAN DIE IN DE HERBERG OVER ZIJN BELEVENISSEN ZAT TE VERTELLEN, ZEI OPEENS NIET VEEL MEER. HIJ WERD ZEKER MOE. HIJ ZAG OOK ZO WIT EN STREEK STEEDS MET ZIJN HAND OVER ZIJN HOOFD.

De smid zag het ook. 'Scheelt er wat aan?' vroeg hij. 'Nee... ik heb alleen een beetje hoofdpijn,' antwoordde de man. Hij wilde weer iets vertellen, maar het ging niet. Wat zag hij er nu naar uit. Hendrik keek achterom. Kwam moeder maar, dan kon hij het tegen haar zeggen. 'Het gaat niet goed met jou. Wat heb je?' vroeg de wagenmaker. 'Ik weet het niet... Ik ben zo naar...' fluisterde de man. Hij deed zijn ogen dicht. 'Drink maar eens, dan zal het wel zakken,' zei de wagenmaker. Hij gaf de man een glas water. 'Wijn,' fluisterde de man. 'Ja, misschien knapt hij daar wat van op,' zei de smid. Maar het hielp niets. 'Je kunt beter even naar buiten gaan. Het is hier nogal warm,' zei de smid. 'Ja...' zei de man. Hij opende zijn ogen, maar bleef zitten. Schot en Schimmel sjorden hem omhoog. 'Zo, lopen maar,' zei Schimmel. 'Goed zo... Maar, wat krijgen we nu?' De man zakte in elkaar. Hendrik schrok ervan. Schot en Schimmel grepen de man gelukkig nog net op tijd vast. 'Moeder!' riep Hendrik angstig. Moeder en vader kwamen er allebei aan. 'Leg hem maar op de bank tegen de muur,' zei vader. Hij trok weer eens aan zijn bretels. Moeder ging snel een kussen halen en schoof het onder het hoofd van de man. Ze rende heen en weer, van de gelagkamer naar de keuken. Ze haalde water en eau de cologne, maar niets hielp. De man bewoog helemaal niet meer. 'Het lijkt wel of hij gestorven is,' fluisterde de wagenmaker. Klaas Veldhoven stond er stil bij te kijken. 'Een mens heeft weinig nodig om niets meer te kunnen,' zei hij.

VERVOLGVERHAAL | GEESJE VOGELAAR-VAN MOURIK - uitg. Gebr. Koster

05

Ter herinnering

'Westerse christenen hebben een blinde vlek voor geloofsvervolging'. las ik. Voel jij mede-lijden met vervolgdten?

Op de wereldkaart zie je waar christenen het meest vervolgd worden. Daar gaat dus Gods Woord in vervulling. 'In de wereld zult gij verdrukking hebben', sprak de Meester tot Zijn discipelen.

Misschien heb je weinig tijd om kranten te lezen. Of je bekijkt geen christelijke site. Misschien ben je druk, druk, druk. Ik snap het. Toch moet je weten dat Gods Woord uitkomt. De vervolging gaat wereldwijd door. Om je te helpen heb ik deze actuele krantenkoppen verzameld. Ter herinnering.

- Chinese christen mag niet langer preek delen op social media
- Europees Parlement spreekt Noord-Korea aan op vervolging
- Drie christenen gedood bij aanval in Centraal-Nigeria
- Haat om religie groeit in Frankrijk
- Godsdienstvrijheid Cuba vaker beknot
- Egyptische priester op straat doodgestoken
- Twee Amerikaanse zendelingen in Haïti gekidnapt
- Russische baptist beboet voor uitdelen Bijbels
- Christenen India in kerk gearresteerd
- Ambtsdragers gedood in Zuid-Soedan
- Motorrijders schieten Pakistaanse pastor dood
- Christelijke boekverkoper China krijgt zeven jaar cel
- Voorganger Pakistan ter dood veroordeeld
- Misdrijven tegen Europese christenen sterk gestegen
- Junta Myanmar schiet predikant in borst en nek en hakt zijn vinger af
- China zet predikant vast na bezoek conferentie
- Dreigbrief voor kerken Nigeria
- Camera houdt gemeente en pastor in China in het oog
- Finse bisschop: Evangelie onder vuur
- Voorganger Nepal moet twee jaar de cel in
- Acht jaar cel voor Chinese huiskerleider
- Zes christenen in Kenia vermoord
- Bijna geen christenen in Afghanistan en Somalië.

Gelukkig zei de Zaligmaker nóg iets: 'Maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen'. Een andere krantenkop vertelt: 'Blijmoedig in verdrukking'. Gelukkige slachtoffers! Ter herinnering voor jou en mij: 'Gedenkt de gevangenen, alsof gij medegevangen waart'. Leestip: Hebreeën 13:1-19

P.C. BEEKE, MIDDELBURG

Ds. Labee over:

De Laatste, als Persoon gekend

Wat wil toch de uitdrukking zeggen dat de Heilige Geest 'de Eerste is Die werkt en de Laatste Die als Persoon gekend wordt'?

Ontdekt

Met enige voorzichtigheid, tastend naar het geheim van de Drie-eenheid, willen we over deze uitdrukking schrijven. In Johannes 1 lezen we: 'Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den

wil des mans, maar uit God geboren zijn' (vs. 11-13). Bij deze laatste woorden schrijft kanttekening 32: 'Dat is, die door den Geest en het Woord Gods wedergeboren en vernieuwd zijn.'

Het is die onmisbare werking van de Heilige Geest, die niet gemist kan worden in een dood zondaarshart. Eerst krijgen we met Góð te doen, zonder verdere onderscheiden kennis van de Drie-eenheid. We zingen met het bekende lied van R.M. McCheyne (1813-1843): 'Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt, toen werd in mijn ziele de vreze gewekt. Toen voelt' ik wat eisen Góðs heiligheid deed. Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleed. Toen vlucht' ik tot Jezus. Hij heeft mij gered! Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet! Mijn heil en mijn vrede, mijn leven werd Hij'. De eerste Persoon Die onderscheiden gekend wordt, is de Zoon, Die Zich openbaart als de Zaligmaker, in Wie volkomen verlossing te vinden is. Buiten Jezus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf. Dan is God een verterend vuur en een eeuwige gloed.

Het is Jezus, Die het Vaderhart van God gaat verklaren in het leven der genade. Achter het werk van de Zoon ligt de liefde van de Vader. En door de vereniging met de Christus delen de ware gelovigen in die oceaan van eeuwige ontferming. Dat liefdeshart van de verkiezende God mogen ze - in de oefeningen van het geloof - 'horen' kloppen. Ten slotte wordt in het leven der genade de Persoon van de Heilige Geest gekend als Trooster. Hij is het,

Die verzegelt en verzekert van de genade van de Zoon en de liefde van de Vader.

Vertroost

Het spreken over deze 'tere' zaken luistert heel nauw en de bekende ds. I. Kievit (1887-1954) heeft het - op geheel eigen wijze - treffend mogen verwoorden. Een stukje laten we hier volgen met het verlangen dat de zaken bevindelijk gekend zouden worden. 'De Bijbel verbindt de bediening van de Geest heel nauw aan Christus. Die Geest is van grote betekenis om de weg van het heil recht te verstaan.

Daarin vormt Pinksteren een eindpunt. Daarom mag Pinksteren in de prediking niet verduisterd worden. Zoals Jezus Zijn discipelen onderwees, zo troost en leidt de Geest nu in alle waarheid. De Geest zal niet alleen bij de discipelen zijn, maar ook in hen zijn.

Met de opstanding van Christus wordt de oude bedeling tenietgedaan, nadat op Goede Vrijdag de plaatsbekledende Borg is ontslagen van rechtsvervolging. De hemelvaart is de tweede trap van Christus' verhoging, die niet alleen leidt tot voorbede, maar ook tot gebed om een andere Trooster. Daarmee heeft de hemelvaart een machtige werking in de harten van de gelovigen: hun levenscentrum is van de aarde naar de hemel verplaatst. Zoals het lichaam het hoofd volgt, zo volgt de gemeente hierin haar Hoofd Christus. Die gemeente blijft op aarde in vreemdelingschap achter, in verwachting van Christus' wederkomst.

Wat dat betreft lijkt het leven van de gelovige op dat van Abraham in Kanaän. Om Christus als verheerlijkte Koning te eren, om Hem als Voorloper te kennen, om Hem in het hemelse heiligdom te ontmoeten, om de Vadernaam in het hart te kennen, is steeds een bediening en tegenwoordigheid van de Geest nodig. Pinksteren brengt ons die. Pinksteren zet dus Christus in glans en doet het Vaderhart van God kennen (...). Pinksteren leidt tot een andere bedeling, bediening en manier van tegenwoordigheid van de Geest.

De discipelen kenden de Geest al wel. Die was al bij hen. De Geest had hun zondenood ontdekt en liefde tot de Zaligmaker gewekt. Maar er was nog veel verborgen als onder een sluier (...). En dan verandert met Pinksteren het bij-hen van de Geest in een in-hen. Dat inwonen is teken en onderpand van Gods liefde in Christus'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.